

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 47
від 04 листопада 2020 року

**Про проект Закону України
“Про внесення змін до Закону України
“Про повну загальну середню освіту”
(щодо узгодження окремих положень законодавства)
(реєстр. № 3808 від 08.07.2020)**

Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України “Про повну загальну середню освіту” з метою його приведення у відповідність із Конституцією України та іншими законами України, поліпшення умов захисту прав педагогічних працівників (п. 2 Пояснювальної записки).

Законопроектом зокрема пропонується:

1. Виключити норми щодо припинення безстрокового трудового договору з педагогічними працівниками державних і комунальних закладів загальної середньої освіти, які досягли пенсійного віку та яким виплачується пенсія за віком, та укладання трудових договорів строком від одного до трьох років.

2. Виключити норми щодо припинення безстрокового трудового договору з керівниками державних і комунальних закладів загальної середньої освіти та укладання з ними трудових договорів строком на шість років (з керівниками, які отримують пенсію за віком, - на один рік).

3. Виключення норми щодо координації центральним органом виконавчої влади з питань освіти діяльності структурних підрозділів з питань освіти органів місцевого самоврядування.

4. Зняти обмеження щодо безоплатного отримання повної загальної середньої освіти у державних і комунальних закладах освіти лише “один раз протягом життя”.

Комітетом отримано експертні висновки відповідних органів виконавчої влади, профспілок, Головного експертного управління Апарату Верховної Ради України, а також висновки відповідних комітетів Верховної Ради України. Зокрема, Міністерство освіти і науки України, Міністерство фінансів України не підтримують зазначений проект Закону; Міністерство соціальної політики України – підтримує проект за умови його доопрацювання; Центральний Комітет Профспілки працівників освіти і науки України – підтримує законопроект.

Головне науково-експертне управління звертає увагу на те, що у своєму висновку до проекту Закону України “Про повну загальну середню освіту” наголошувалося про те, що деякі норми цього проекту, зокрема, щодо переведення на роботу на умовах строкового трудового договору строком від одного до трьох років педагогічних працівників, які досягли пенсійного віку та яким виплачується пенсія за віком, порушують принцип рівності трудових прав громадян та є дискримінаційними, а також суперечать ст. 4 Конвенції Міжнародної організації праці від 1982 року № 158 “Про припинення трудових відносин з ініціативи роботодавця”, відповідно до якої “трудова відносина з працівниками не припиняються, якщо тільки немає законних підстав для такого припинення, пов’язаного із *здібностями чи поведінкою працівника або викликаного виробничою потребою підприємства, установи чи служби*”. Тому фактичне вилучення з ч. 2 ст. 22 та п. 1 п. 3 розділу Х “Прикінцеві та перехідні положення” Закону зазначених спірних положень щодо переведення на роботу на умовах строкового трудового договору підтримується. Проте новела законопроекту щодо заборони “примушування до укладання педагогічними працівниками державних і комунальних закладів освіти строкових трудових договорів” вважається зайвою, адже чинним законодавством України вже заборонена будь-яка дискримінація в трудовому праві. Зокрема, нормою ст. 43 Конституції України визначено, що кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він *вільно* обирає або на яку *вільно* погоджується. Крім того, у ст. 2-1 Кодексу законів про працю України встановлено принцип рівності трудових прав громадян України та передбачено, що забороняється будь-яка дискримінація у сфері праці, зокрема, порушення принципу рівності прав і можливостей, пряме або непряме обмеження прав працівників, в тому числі, залежно від *віку*, стану здоров’я, інвалідності. Тому вважається за достатнє вилучення спірних положень, що містять ознаки дискримінації осіб пенсійного віку.

Головне науково-експертне управління також звертає увагу на недоліки законопроекту техніко-юридичного характеру.

Підкомітет з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях на своєму засіданні 09.10.2020 року розглянув вищезазначений проект Закону України та рекомендував Комітету ухвалити остаточне рішення безпосередньо на своєму засіданні.

Враховуючи викладене, **Комітет вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про повну загальну середню освіту” (щодо узгодження окремих положень законодавства)” (реєстр. № 3808 від 08.07.2020), поданий народними депутатами України Павленком Р.М., Бондарем М.Л., Сюмар В.П. та іншими, повернути суб’єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Доручити представити висновок Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України Голові Комітету Верховної Ради з питань освіти, науки та інновацій Бабаку С.В.

Голова Комітету

С.В. Бабак